

There are no translations available.

Đến với Lào Chàm, du khách không những thưởng ngoạn phong cảnh tuyệt đẹp với biển xanh, cát trắng, nắng vàng cùng những rặng san hô tuyệt đẹp, mà du khách còn bị thu hút bởi những giá trị văn hóa tinh thần, các hình thái văn hóa phi vật thể vốn được bảo lưu bền vững, thắm lộng, sâu kín trong cuộc sống đời thường của các thế hệ cư dân vùng biển đảo, mà trong đó lễ hội là một trong những lễ hội tiêu biểu của cư dân xã đảo này. Lễ hội năm nay diễn ra trong 2 ngày 23-24/4/2012 (tức ngày mùng ba và mùng bốn tháng tư âm lịch).

Việc tôn sùng, tín bái cá Ông là một tập tục có từ lâu đời của cư dân vùng ven biển miền Trung Việt Nam. Có thể nói, nơi nào có người dân sinh sống làm ăn thì nơi đó có lăng Ông thờ cá Ông. Quan niệm của những người đánh cá cho rằng, cá Ông là vị thần biển có nhân tính, thường xuất hiện cứu vớt những người bị nạn trên biển, là vị cứu tinh kịp thời của dân chúng trên vùng biển mênh mông khi gặp nguy tai. Vì vậy, khi có cá Ông (lò y) do đánh nhau với cá mập, cá xà, trôi dạt vào bờ thì người ta có nhiệm vụ phải làm đám tang đúng theo sách Thập mai gia, sau đó chôn cất và đưa xác vào lăng thờ cúng. Trước đây, nhà nước phong kiến Việt Nam cũng công nhận vai trò quan trọng của cá Ông đối với người dân, nên đã nhiều lần ban sắc phong, gia tặng một tước là “Nam Hải Công Tước Ngọc Lân tôn thần” và cho người dân khắp nơi xây lăng lập miếu thờ.

Ở Lào Chàm, khi người dân phát hiện được xác cá ông lưu giữ thì đem mai táng tại Bãi Ông (thôn Bãi Ông), vì nơi đây bãi biển có đất đỏ thẫm và có đất đai rộng rãi nên rất thuận lợi cho việc mai táng. Sau khi chôn được 3 năm, người ta đào lấp và xây dựng cá ông, dùng rượu và sách và thắp hương thờ tại lăng Ông ở Bãi Làng.

Hàng năm, trước khi chuồn bè ra khơi đánh bắt cá voi nam, người dân Lào Chàm thường tổ chức lễ cúng tại lăng Ông gọi là lễ hội. Lễ này được tổ chức khá quy mô với sự tham gia

cả họ u họ t họ dân sinh sống trên đảo và đông đảo họ dân ở các vùng lân cận. trong ngày lễ, ngoài việc cúng tế, họ họ ta còn tổ chức hát bội trống o mà họ họ i dân địa phương quen gọi là hát chèo (hát bội trống o hay hát chèo là vậy hát vậy a cả m chèo dĩ nhiên dĩ nhiên tác chèo thuyền, chỉ không phải như hát chèo miền Bắc).

Hát bội trống o trong lễ Cù u ng (Nguồn ảnh internet)

Lễ cúng cù u ng được diễn ra theo nghi thức tổ chức truyền thống và có thể bao gồm nay cả địa phương. Lễ tổ chức diễn ra trong hai ngày, ngày đầu họ họ i ta tổ chức bày trí trên thiềm trong lăng; đến thì tiến hành cúng tế túc (còn gọi là lễ cáo yết hay lễ tiên thiên). Sang ngày hôm sau thì tổ chức lễ nghinh thần. Đến tiến hành lễ nghinh, họ họ i ta làm một kiệu thần rồi đi lên một chiếc thuyền lớn, trên thuyền trang trí cờ hoa, cờ hội rồi là ông lý. Ngoài ra, còn có trí

chiêng trờng, đờ i nhò c đờ phò trờ trong lò nghinh thờ n. Sau khi nghinh thờ n vờ ngò ò i ta tiờ n hành cúng âm linh, cù u an. Lò cúng âm linh kéo dài khoờ ng hờ n mớ t giờ , sau đó ngò ò i ta hoá vàng mã và tiờ p tờ c phờ n tờ ông Ngò c Lân Nam Hờ i. Lò tờ Ông thờ ò ng bao gờ m ba phờ n chính đó là sờ hiờ n lò , á hiờ n lò và chung hiờ n lò ; Trong lò cúng bao giờ cũng có xờ ò ng tờ , đờ c vắn tờ và đi gia lò . Thành phờ n tham đờ chờ yờ u trong lò tờ là các cờ cao tuờ i, cờ dân đờ a phờ ò ng và ngò dân ò các vùng lân cờ n. Thông thờ ò ng sau khi kờ t thúc tờ lò là phờ n hát chèo bờ trờ o, trờ ò c đây ngò ò i ta còn tờ chờ c hát bờ i 6,7 ngày. Sau lò cù u ngò , ngò dân thờ ò ng tờ chờ c các hoờ t đờ ng thờ thao vui chờ i giờ i trí nhờ : đua thuyờ n, lò c thúng chai, kéo co...

Mờ c đờch chính cờ a lò cúng cù u ngò và hát bờ trờ o là nhân lúc trờ ò c khi ra khờ i, ngò ò i ta tờ chờ c cúng ông Nam Hờ i và chờ thờ n đờ cù u mong làng xóm bình yên, nhờ ng ngò ò i ra khờ i đờ ò c thuờ n buờ m xuôi gió, đánh bờ t đờ ò c nhiờ u hờ i sờ n. Lò cù u ngò ò Cù Lao Chàm là mớ t trong nhờ ng lò hờ i dân gian truyờ n thờ ng tiêu biờ u cờ a xờ Cù Lao; Đây là mớ t lò hờ i gờ n liờ n vờ i tín ngò ò ng sông nờ ò c cờ a đai da sờ nhân dân làm nghờ biờ n nên mờ i khi tờ chờ c đờ u thu hút đờ ng đờ o quờ n chúng tích cờ c tham gia. Qua lò hờ i này có thờ thờ y đờ ò c sờ phong phú, đa đờ ng vờ các hoờ t đờ ng văn hoá lò hờ i ò Cù Lao Chàm.

Ban quờ n lý du lòch Cù Lao Chàm